

МИКОЛА ЗЕРОВ – ВИДАТНИЙ ПИСЬМЕННИК-НЕОКЛАСИК XX СТОЛІТТЯ

Дяченко О.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Миколу Зерова вважають одним із найяскравіших представників неокласицизму в ХХ столітті. Лідер літературної школи київських неокласиків мав величезний обсяг знань у різних сферах життя та вишуканий смак у мистецтві й культурі. Проте репресований в сталінську добу, письменник був вилучений з українського літературного процесу. Сьогоднішнє молоде покоління навряд чи має про нього достатньо інформації, як і про його побратимів-однодумців – неокласиків.

Творча діяльність М. Зерова різноманітна: поет, перекладач, літературознавець, полеміст, критик і педагог. Як перекладач він захоплювався «парнасцями» (французьке поетичне угруповання), які своїм головним завданням вважали творити «чисте мистецтво», щоб показати справжню духовну красу: кохання, природу – саме ті цінності, до яких прагнули й неокласики, наслідуючи мистецтво минулих епох і віддаючи перевагу історико-культурній та морально-психологічній проблематиці.

Як поет М. Зеров віддавав перевагу сонетам. Канонічні форми його сонетів з ненастанною увагою до багатства, чистоти та милозвучності мови – це, на думку М. Рильського, прогресивне явище в українській поезії. Класична простота, філософська сутність буття, надзвичайна мова та неперевершена майстерність творів великого поета вражали сучасників, хоча вульгарно-соціологічні критики закидали йому, що він не є сучасним письменником, далекий від сучасності й байдужий до актуальних проблем життя.

Натомість М. Зеров як “неокласик” не приймав скороспечених літературних агіток, примітивного оспівування нової радянської доби, які дозволяли собі “плужани” та “пролетарські” письменники, як, правило, малограмотні й недовчені, котрі плодили художній примітив, літературний і науковий дилетантизм та нахабне графоманство. М. Зеров як представник неокласицизму глибоко вивчив українську та європейську спадщину, він володів багатьма мовами, а тому в своїй творчості спирався на тисячолітні класичні традиції світової літератури. Саме тому залишив нам у спадок оригінальну й перекладну творчість високого художнього рівня, зокрема сонети, які поряд із сонетами І. Франка, М. Рильського, Д. Павличка належать до найкращих в Україні; так само неперебутнім є й його перекладацтво; і як дослідник, літературознавець, критик, лектор він був одним із кращих у літературі й літературній науці того часу.